

Begrundelse

I et officielt skrift fra GRU, Torkild Liboriussen, »Originale danske husdyr skal bevares for eftertiden«, Foulum 1997, hedder det: Genressourceudvalget søger at få bestanden af Jysk Kvæg anerkendt som en selvstændig kødrace. Andre kilder, blandt andet tidsskriftet for Danske Husdyr, Avlsforening for gamle danske husdyrracer, sommer 2000, omtaler tyrekalve indsat til vækstforsøg på forsøgsstation, og grundlæggeren af den grå kvægstamme, Karl Nielsen, Vesterbølle, omtaler selv sine dyr med anlæg for stor tilvækst og størrelse næsten som moderne kødkvæg. I »Redegørelse for Genressourceudvalgets arbejde, februar 2000« side 13 begrundet GRU valget af at basere sig på Karl Niensens besætning som jysk kvæg fra 1986 med, »at dyrene fra Karl Niensens besætning har egenskaber (specielt den gråbrogede farvetegning), som mange avlere er interesseret i«.

Svar (9/2 01)

Fødevarerministeren (Ritt Bjerregaard):

Jeg har med henblik på besvarelse af det stillede spørgsmål indhentet en udtalelse fra formanden for Udvalget til Bevarelse af Genressourcer hos Danske Husdyr seniorrådgiver, Ph. D., cand. agro. Frank Vigh-Larsen, hvortil jeg kan henholde mig.

»Der henvises til »Redegørelse om Genressourceudvalgets arbejde, februar 2000« hvor forholdene omkring bevaringsarbejdet er detaljeret beskrevet.

Genressourceudvalget tillægger ikke den grå farve speciel betydning som en genetiske ressource. Den grå farve forekommer hos mange kvægracer, specielt hos de uforædlede landracer, og var almindeligt forekommende hos den oprindelige landrace, som var grundlaget for etableringen af Sortbroget Jysk Malkekævg i 1881.

Genressourceudvalget opfordrer avlerne af jysk kvæg til at undlade selektion for produktionsegenskaber som vækstevne og slagte kvalitet. I overensstemmelse med bl.a. anbefalinger fra FAO søger Genressourceudvalget imidlertid at skaffe dokumentation for de enkelte racers produktions- og reproduktionsegenskaber. Indsætning af hidtil 4 tyre af Jysk Kvæg til afprøvning for vækstevne, foderudnyttelse og kødfylde på De Danske Kvægavlsforeningers individprøve-

station i Aalestrup har alene haft til formål at skaffe pålidelige data for racens egenskaber. Alle 4 tyre er efterfølgende tappet for sæd til Genressourceudvalgets sædbank, og sæden står til rådighed for alle avlere som måtte ønske at anvende det til avlsarbejdet med bestanden af Jysk Kvæg.

Krydsningsdyr har ingen kulturhistorisk værdi, og deres værdi som genressource er begrænset til de tilfælde, hvor der ikke længere eksisterer renrace dyr eller andet genetisk materiale (sæd, æg eller embryoner) hvorfra levende bestande kan genetableres. Hvorvidt de renrace dyr forefindes i rene eller blandede besætninger er ligegyldigt, når blot de benyttes til renavl.«

Spm. nr. S 1474

Til fødevarerministeren (1/2 01) af:

Kaj Stilling (SF):

Kan ministeren bekræfte, at den fra Holland importerede tyr »Nimbus«, er stamfader til Karl Niensens gråbrogede besætning i Vesterbølle?»

Svar (9/2 01)

Fødevarerministeren (Ritt Bjerregaard):

Jeg har med henblik på besvarelse af det stillede spørgsmål indhentet en udtalelse fra formanden for Udvalget til Bevarelse af Genressourcer hos Danske Husdyr seniorrådgiver, Ph. D., cand. agro. Frank Vigh-Larsen, hvortil jeg kan henholde mig.

»Der henvises til »Redegørelse om Genressourceudvalgets arbejde, februar 2000« hvor forholdene omkring Jysk Kvæg, herunder Karl Niensens besætning, er detaljeret beskrevet. Heraf fremgår det: »Karl Niensens besætning blev grundlagt i 1969 på to kvier, som ifølge Karl Nielsen var af jysk afstamning. Hollændertyren Nimbus blev brugt i besætningen i 1970, og herefter brugtes tyre af egen afstamning indtil 1984, hvor tyren »Valdemar« fra Chresten Westergaard (denne tyr er også stamfader til dele af besætningen på Oregaard, se bilag 8 og 9) blev benyttet (bilag 16 og 12), og efter Karl Niensens egne oplysninger blev far til alle kalve født i 1985. Senere købte Karl Nielsen også en ko hos Chresten Westergaard. Karl Nielsen har hele ti-